

Q.P. 10069028

25/11/2024

LLB Sem-VI

Paper / Subject Code: 67953 / Labour Law & Industrial Relations II

Pro. Code - 3L00515

Time: 2 ½ Hours

Marks: 75

1. Answer the following in not more than two sentences (Any Six)

- What is the main objective of the Code on Social Security, 2020?
- Define Gig Worker.
- What are the primary roles of social security organizations under the Code on Social Security, 2020?
- Explain the term Gratuity.
- What is the purpose of the Employees' Provident Fund?
- Define Disablement.
- Who is considered as a dependent?
- What is the Social Security Cess in relation to building and construction workers?

2. Write short notes on (Any two)

- Discuss the role and functions of social security organizations under the Code on Social Security, 2020, and their impact on workers' welfare
- Explain the maternity Benefits Under the Code on Social Security, 2020
- Inter-State Migrant Workers under the OSH Code
- Penalties for Non-Compliance Under OSH Code, 2020.

3. Answer the following by giving reason (Any two)

- Mr. A, a young gig worker for a popular food delivery app, is riding his scooter through a busy intersection to deliver an order on time. When a car suddenly breaks in front of him. Despite his quick reaction, Mr. A loses control and skids on the wet road, injuring his leg and arm.**
 - How can Mr. A, the gig worker, claim social security benefits in case of injury while on the job, as per the Code?
 - How does the Code address the employer's liability in this case?
- Mr. R, a longtime construction worker, realizes he has not received his gratuity benefits despite years of service. Seeking to claim what he is owed; he approaches his employer to discuss his entitlements.**
 - What are the conditions under the Code for eligibility and calculation of gratuity?
 - What legal steps can Mr. R take to claim gratuity if his employer does not comply with the Code?
- Mr. Chandu sustains a hand injury at the factory due to a malfunctioning machine.**
 - What is the employer's duty regarding workplace safety and worker protection under the Code?
 - How can Mr. Chandu seek compensation for his injury due to workplace negligence under the provisions of the OSH Code, 2020?
- A worker Mr. Sanju, in the plantation sector, employed for several years, lives in cramped, poorly constructed housing provided by his employer. The shelter lacks basic amenities like clean water and proper ventilation, making the living conditions harsh and unsafe. Despite repeated complaints, the worker's concerns about inadequate housing remain unaddressed.**

69028

Page 1 of 4

X804Y63D478X804Y63D478X804Y63D478X804Y63D478

- i. What provisions under the OSH Code address the living conditions of plantation workers?
- ii. What steps can Mr. Sanju take if the employer does not comply with these standards?

4. Answer the following (Any three)

- a. Discuss the role of authorities in assessment, compliance, and recovery under the Code on Social Security, 2020.
- b. Discuss the function of safety committees under the Occupational Safety, Health, and Working Conditions Code, 2020, and their role in ensuring workplace safety and compliance.
- c. Discuss the procedure for determining and distributing compensation under the Code on Social Security, 2020.
- d. Examine the provisions related to employment of women under the Occupational Safety, Health, and Working Conditions Code, 2020.
- e. Explain the obligations of contractors and principal employers towards contract workers under the OSH Code, 2020, focusing on safety and working conditions.

वेळ: २ ½ तास

गुण: ७५

1. खालीलपैकी (कोणत्याही सहा) प्रश्नांच्या उत्तरांची लांबी दोन वाक्यांत असावी:

- कोड ऑफ सोशल सिक्युरिटी, 2020 चा मुख्य उद्देश काय आहे?
- गिग कामगार म्हणजे काय?
- कोड ऑफ सोशल सिक्युरिटी, 2020 अंतर्गत सोशल सिक्युरिटी संस्थांचे मुख्य कार्य काय आहे?
- प्रेच्युईटी हा शब्द काय दर्शवितो?
- कर्मचारी भविष्य निधी चे उद्दिष्ट काय आहे?
- विकलांगता म्हणजे काय?
- निर्भर व्यक्ती कोण मानली जाते?
- बांधकाम आणि इमारत कामगारांसाठी सोशल सिक्युरिटी सेस काय आहे?

2. खालीलपैकी (कोणत्याही दोन) ब्रीफ नोट्स लिहा:

- कोड ऑफ सोशल सिक्युरिटी, 2020 अंतर्गत सोशल सिक्युरिटी संस्थांचे कार्य आणि कार्ये व त्यांचा कामगारांच्या कल्याणावर प्रभाव
- कोड ऑफ सोशल सिक्युरिटी, 2020 अंतर्गत गर्भवती महिला फायदे
- इंटर-स्टेट मिग्रंट कामगार - OSH कोड अंतर्गत
- OSH कोड, 2020 अंतर्गत अनुपालन न केल्यास दंड

3. खालीलप्रमाणे उत्तर द्या, कारणांसह (कोणत्याही दोन):

- मि. A, एक तरुण गिग कामगार जो एक प्रसिद्ध फूड डिलिव्हरी अॅपसाठी काम करत आहे, एक गजबजलेली चौक पार करत असतो, तेव्हा एक कार अचानक ब्रेक करते. त्याच्या वेगवान प्रतिक्रियेच्या बाबतीतही मि. A आपला स्कूटर नियंत्रणात ठेवू शकत नाही आणि ओलसर रस्त्यावर तो घसरतो, त्यामुळे त्याच्या पायात आणि हातात इजा होते.
 - काम करत असताना घडलेल्या दुखापतीसाठी मि. A कसे सोशल सिक्युरिटी फायदे मिळवू शकतो, हे कोडनुसार स्पष्ट करा.
 - या प्रकरणात कोड कामदात्याच्या जबाबदारीस कसे हाताळतो?
- मि. R, एक दीर्घकाळ काम करणारा बांधकाम कामगार, त्याच्या अनेक वर्षांच्या सेवेबद्दल प्रॅच्युईटी फायदे प्राप्त केलेले नाहीत, हे लक्षात घेतो. तो त्याच्या कामदात्याशी संवाद साधून त्याचे हक्क मिळवण्याचा प्रयत्न करतो.
 - कोडनुसार प्रॅच्युईटीसाठी पात्रता आणि गणना कशा प्रकारे केली जाते?
 - जर त्याचा कामदाता कोडचे पालन करत नसेल, तर मि. R काय कायदेशीर पावले उचलू शकतो?

- c. मि. चंदूला फॅक्टरीमध्ये एक जखम होते कारण एक जुना यंत्र बिघडले होते.
i. कोड अंतर्गत कामाच्या ठिकाणी सुरक्षा आणि कामगारांचे संरक्षण याबाबत कामदात्याचे काय कर्तव्य आहे?
ii. मि. चंदू OSH कोड, 2020 च्या तरतुदींच्या आधारे त्याच्या जखमेचे नुकसान भरपाई कशी मिळवू शकतो?
- d. मि. संजू एक कामगार जो प्लांटेशन क्षेत्रात अनेक वर्षे काम करत आहे, त्याला त्याच्या कामदात्याकडून दिल्या गेलेल्या निवासाच्या स्थितीमुळे त्रास होतो. त्या निवासात पाणी आणि हवेची योग्य व्यवस्था नाही. अनेक तक्रारी दिल्यानंतरही त्याच्या समस्येवर कार्यवाही केली जात नाही.
i. OSH कोड अंतर्गत प्लांटेशन कामगारांच्या निवासाच्या स्थितीला संबोधित करणाऱ्या तरतुदी काय आहेत?
ii. जर कामदात्याने या मानकांचे पालन न केले, तर मि. संजू कोणते पावले उचलू शकतो?

4. खालीलपैकी (कोणत्याही तीन) उत्तर द्या:

- a. कोड ऑफ सोशल सिक्युरिटी, 2020 अंतर्गत मूल्यांकन, अनुपालन, आणि पुनर्प्राप्तीमध्ये संबंधित प्राधिकरणांची भूमिका चर्चा करा.
b. OSH कोड, 2020 अंतर्गत सुरक्षा समित्यांचे कार्य आणि कामकाजी ठिकाणी सुरक्षा आणि अनुपालन सुनिश्चित करण्यामध्ये त्यांची भूमिका चर्चा करा.
c. कोड ऑफ सोशल सिक्युरिटी, 2020 अंतर्गत नुकसान भरपाई ठरविण्याची आणि वितरणाची प्रक्रिया चर्चा करा.
d. OSH कोड, 2020 अंतर्गत महिलांच्या कामासंबंधीच्या तरतुदींची तपासणी करा.
e. OSH कोड, 2020 अंतर्गत ठेकेदार आणि मुख्य कामदार यांच्यावर ठेका कामगारांच्या सुरक्षितता आणि कामाच्या स्थितीबद्दल असलेल्या जबाबदाऱ्यांची स्पष्टीकरण करा.